

Vragen bedenken als formatieve werkvorm

Ebersbach, Feierabend en Nazari (2020) onderzochten, zegt Paul Kirschner in een blog voor didactiefonline¹, een generatieve leerstrategie: vragen bedenken. Bij generatief leren maakt een leerling zelf iets op basis van de nieuwe leerstof, zoals een conceptmap, een tekening of dus zelf vragen bedenken bij de leerstof. Ebersbach c.s. vergeleken het zelf vragen bedenken met het beantwoorden van vragen (oefentoetsing) en met het opnieuw bestuderen van de stof.

Na een week kregen de deelnemende studenten een verrassingstoets (Ze hadden de stof tussendoor niet meer geoefend of bestudeerd). In hoeverre hadden zij de stof onthouden? Konden ze die kennis ook in andere situaties toepassen (transfer)? Vragen bedenken en oefentoetsen bleken beide goed te werken voor kennis en transfer, maar het opnieuw bestuderen van de stof niet.

Vragen bedenken als formatieve werkvorm

Leerlingen zelf vragen laten bedenken bij de leerstof loont dus bij het verwerven van kennis en het toepassen ervan in andere situaties. Maar er is nog een andere reden om leerlingen zelf vragen te laten bedenken. Zelf gemaakte vragen geven een docent ook inzicht in de mate waarin leerlingen hebben begrepen waar het bij het onderwerp om draait, wat de (relevante) leerdoelen zijn. Zeker als de docent de leerdoelen aan het begin van de lessenserie met de leerlingen heeft gedeeld, kan hij uit de vragen opmaken of leerlingen voldoende zicht hebben op de mate waarin de activiteiten van de leerlingen (lezen van de leerstof, maken van relevante opdrachten) hebben bijgedragen aan het bereiken van de leerdoelen. Met andere woorden, de docent krijgt zo zicht op de mate waarin zijn instructie is geland en/of in de leesvaardigheid van de leerlingen en/of het nut van het maken van de opdrachten.

Welke vervolgactiviteiten van docent en/of leerlingen nodig zijn hangt uiteraard af de resultaten van het bedenken van vragen.

Opdracht voor leerlingen

1. Bedenk bij het hoofdstuk/paragraaf een/twee/drie/vier vragen waarvan je verwacht dat deze ook op de toets gesteld zouden kunnen worden. Of Bedenk bij het hoofdstuk/paragraaf een/twee/drie/vier vragen die volgens jou toetsen een of meer leerdoelen zijn behaald.
2. Vergelijk je vragen met die van een klasgenoot en bepaal samen wat jullie de beste vraag/vragen vinden.
3. Maak een foto van de vragen en upload die op de afgesproken manier.
4. Bespreek de vragen na samen met de docent en je medeleerlingen.

Referentie

Ebersbach, M., Feierabend, M. & Nazari, K. B. B. (2020). Comparing the effects of generating questions, testing, and restudying on students' long-term recall in university learning. [*Applied Cognitive Psychology*, 34, 724–736.](#)

¹ <https://didactiefonline.nl/blog/paul-kirschner/laat-leerling-t-zelf-uitleggen>